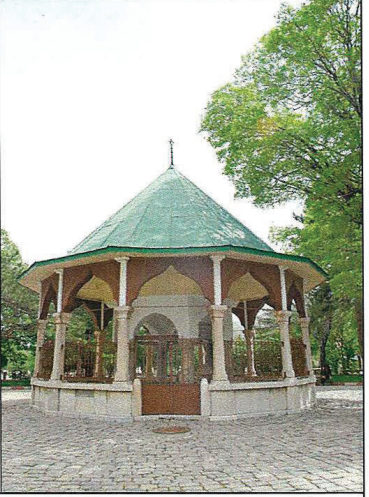

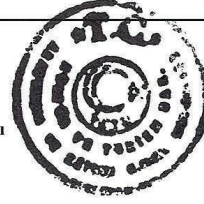
T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
ARAŞTIRMA VE EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL MİRAS ULUSAL ENVANTER FİŞİ

Unsurun Adı	Nasreddin Hoca Fıkra Anlatı Geleneği	Envanter Numarası	01.0050	Onay Tarihi	6.8.2014
Diğer Adları					
<p>Nasrettin Hoca fıkraları, ünlü geniş coğrafyalara yayılmış bir halk bilgisi olan Nasrettin Hoca'ya mal edilen ve sözlü gelenek içinde aktararak günümüze gelmiş kısa ve yoğun anlatılardır.</p> <p>Nasrettin Hoca ortak halk zekâsını, düşüncesini ve hayat tecrübesini kendi kişiliğinde toplamış, yaşadığı toplumu çok iyi tahlil etmiş bilge bir şahsiyettir.</p> <p>Hoca'nın fıkralarında hazırcıevaplık, nükte ve sağduyu ile saflık ve tuhaflik öğeleri birbirine sıkı sıkıya bağlıdır ve bunlar Nasrettin Hoca fıkralarının ayırt edici niteliklerindedir.</p> <p>Sohbetler Hoca'nın fıkralarıyla renklendirilir, konuşmalar onun nükteleriyle desteklenir. Nasrettin Hoca fıkraları günlük hayatta herhangi bir düşünceyi örnek vererek güçlendirmek, karşısındakini ona inandırmak ya da bir durumu açıklamak gibi vesilelerle herkes tarafından kolaylıkla anlatılır. Bu nedenle özel bir anlatıcısı yoktur.</p> <p>Nasrettin Hoca'da şekillenen dünya görüşü, insan sevgisi ile sosyal hayatta meydana gelen olaylar onun fıkralarının çıkış noktasını oluşturmaktadır. İnsanlığın zararına çalışan, hak yiyen, yalan söyleyen, hırsızlık yapan birçok karakter onun fıkralarında halkın dikkatine sunulmuştur. Nasrettin Hoca'nın kıvrak zekâsı ve mizah gücü halkı bir taraftan güldürürken diğer taraftan da düşündürür.</p> <p>Nasrettin Hoca fıkralarında sağduyu, çalışkanlık, samimiyet, kanunlara ve devlete saygı, sabırlı ve anlayışlı olma, iyimserlik temel özellikler olarak karşımıza çıkar. Bu özelliklerinden dolayı Nasrettin Hoca fıkraları yüzyıllar boyunca nesilden nesile aktararak günümüze taşınmış, toplumun her kesimince benimsenmiştir.</p> <p>Nasrettin Hoca fıkraları topluma neşe vererek, sıkıntılarını hafifletmiş, hayatı katlanılır kılmıştır. Dünyada geniş bir coğrafyada yaygınlık gösteren Nasrettin Hoca fıkraları, kültürlerarası etkileşim ve diyalogun da açık ifadesidir.</p> <p>1996 yılı Nasrettin Hoca'nın ölümünün 700. Yılı olarak UNESCO'nun Anma ve Kutlama Yıldönümleri listesine alınmıştır.</p>					
SOKÜM Alanları	Sözlü Gelenekler ve Anlatımlar				
Coğrafi Dağılım (Unsur için envanter formu gönderen iller)	Konya (Akşehir), Eskişehir (Sivrihisar), Çanakkale				
İlgili Topluluk, Grup ve Bireyler (Unsur ile ilgili bilgisi ve koruma faaliyeti bulunanlar)	Nasreddin Hoca fıkraları Türkiye'de farklı sosyal, kültür ve eğitim geçmişine sahip insanlar tarafından bilinmekte ve anlatılmaktadır. Sözlü geleneğe, örgün eğitimde ve akademik kurumlarda bu nükteli fıkraları bilen, okuyan, anlatan ve aktaran her yaş ve cinsiyetten bireyler, aileler ve sosyal çevre unsurun taşıyıcısı ve uygulayıcısıdır.				

Onaylayan

Dr. Serkan Emir ERKMEK
Somut Olmayan Türk Kültür Mirası Dairesi Başkanı

Hazırlayan

Dönüş AKÇAY ODABAŞI
Ulusal Envanterler Şubesi Müdürü

**T.C. KÜLTÜR VE TURİZM
BAKANLIĞI
ARAŞTIRMA VE EĞİTİM
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL MİRAS TÜRKİYE ULUSAL ENVANTERİ

ENVANTER BİLGİLERİ:

Unsurun Adı: Nasreddin Hoca Fıkralarını Anlatma Geleneği

Unsurun Bilinen Diğer Adları: Nasrettin Hoca, Nasreddin Hoca latifeleri, letaif-i Hoca Nasreddin, Hoca Nasreddin fıkraları/nükteleri

Unsurun Envanter Numarası : 01.0050

Unsurun Envantere Kayıt Tarihi : 06.08.2014

Unsurun Envanter Kaydının Güncellenme Tarihi: 12.03.2020

Unsurun Somut Olmayan Kültürel Miras Alanları:

- Sözlü Gelenekler ve Anlatımlar
- Toplumsal Uygulamalar, Ritüeller Ve Şölenler

Unsurun Envantere Kayıtlı Olduğu İller: Konya (Akşehir), Eskişehir (Sivrihisar), Çanakkale

UNSORA İLİŞKİN BİLGİLER

Unsurun Kısa Tanımı:

Nasreddin Hoca fıkraları, ünü geniş coğrafyalara yayılmış bir halk bilgisi olan Nasrettin Hoca'ya mal edilen ve sözlü gelenek içinde aktararak günümüze gelmiş kısa ve yoğun anlatılardır.

Nasreddin Hoca ortak halk zekâsını, düşüncesini ve hayat tecrübesini kendi kişiliğinde toplamış, yaşadığı toplumu çok iyi tahlil etmiş bilge bir şahsiyettir.

Hoca'nın fıkralarında hazırcıevaplık, nükte ve sağduyu ile saflık ve tuhaflık öğeleri birbirine sıkı sıkıya bağlıdır ve bunlar Nasreddin Hoca fıkralarının ayırt edici niteliklerindedir.

Sohbetler Hoca'nın fıkralarıyla renklendirilir, konuşmalar onun nükteleriyle desteklenir. Nasreddin Hoca fıkraları günlük hayatta herhangi bir düşünceyi örnek vererek güçlendirmek, karşısındakini ona inandırmak ya da bir durumu açıklamak gibi vesilelerle herkes tarafından kolaylıkla anlatılır. Bu nedenle özel bir anlatıcısı yoktur.

Nasreddin Hoca'da şekillenen dünya görüşü, insan sevgisi ile sosyal hayatta meydana gelen olaylar onun fıkralarının çıkış noktasını oluşturmaktadır. İnsanlığın zararına çalışan, hak yiyen,

**T.C. KÜLTÜR VE TURİZM
BAKANLIĞI
ARAŞTIRMA VE EĞİTİM
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

Nasrettin Hoca'da şekillenen dünya görüşü, insan sevgisi ile sosyal hayatta meydana gelen olaylar onun fıkralarının çıkış noktasını oluşturmaktadır. İnsanlığın zararına çalışan, hak yiyen, yalan söyleyen, hırsızlık yapan birçok karakter onun fıkralarında halkın dikkatine sunulmuştur. Nasrettin Hoca'nın kıvrak zekâsı ve mizah gücü halkı bir taraftan güldürürken diğer taraftan da düşündürür. Nasrettin Hoca fıkralarında sağduyu, çalışkanlık, samimiyet, kanunlara ve devlete saygı, sabırlı ve anlayışlı olma, iyimserlik temel özellikler olarak karşımıza çıkar. Bu özelliklerinden dolayı Nasrettin Hoca fıkraları yüzyıllar boyunca nesilden nesile aktarılarak günümüze taşınmış, toplumun her kesimince benimsenmiştir.

Nasrettin Hoca fıkraları topluma neşe vererek, sıkıntılarını hafifletmiş, hayatı katlanılır kılmıştır. Dünyada geniş bir coğrafyada yaygınlık gösteren Nasrettin Hoca fıkraları, kültürlerarası etkileşim ve diyalogun da açık ifadesidir.

Unsurun Coğrafi Dağılımı:

Unsur Türkiye'nin tüm coğrafi bölgelerinde yaygın bir şekilde bilinmekte ve uygulanmakta olup özellikle Sivrihisar / Eskişehir ve Akşehir / Konya şehirlerinde her yıl düzenlenen etkinliklerle canlı bir şekilde yaşatılmaktadır.

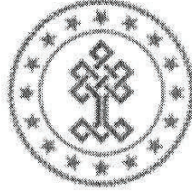
Unsurla İlgili Grup ve Topluluklar:

Nasreddin Hoca fıkraları Türkiye'de farklı sosyal, kültür ve eğitim geçmişine sahip insanlar tarafından bilinmekte ve anlatılmaktadır. Sözlü gelenekte, örgün eğitimde ve akademik kurumlarda bu nükteli fıkraları bilen, okuyan, anlatan ve aktaran her yaş ve cinsiyetten bireyler, aileler ve sosyal çevre unsurun taşıyıcısı ve uygulayıcısıdır.

Unsurla İlgili Koruma Önlemleri:

Kültür ve Turizm Bakanlığı bünyesinde, yerel yönetimler, STK'lar, uygulayıcılar ve taşıyıcılar tarafından birlikte hazırlanan koruma eylem planı 4 ana kategoride özetlenebilir:

1. Bilimsel çalışma ve yayın sayısını artıracak çalışmalar
2. Yerel, ulusal ve uluslararası düzeyde unsur hakkında farkındalık yaratacak çalışmalar.
3. Unsurun formal ve in-formal eğitim yollarıyla aktarılmasını sağlayacak önlemler
4. Unsurla ilgili sivil toplum kuruluşlarının desteklenmesi.

**T.C. KÜLTÜR VE TURİZM
BAKANLIĞI
ARAŞTIRMA VE EĞİTİM
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

2. Yerel, ulusal ve uluslararası düzeyde unsur hakkında farkındalık yaratacak çalışmalar.
3. Unsurun formal ve yaygın eğitim yollarıyla aktarılmasını sağlayacak önlemler
4. Unsurla ilgili sivil toplum kuruluşlarının desteklenmesi.

Unsur ile İlgili Tespit Edilen Yayınların Listesi

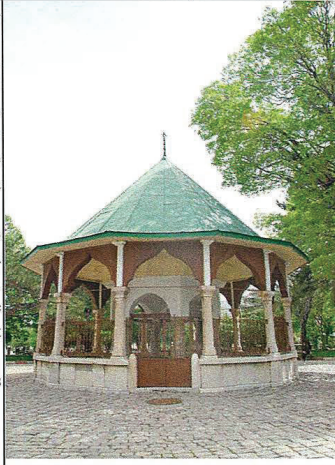
- I. Milletlerarası Nasreddin Hoca Sempozyumu Bildirileri, Ankara, 1990, Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Koz, Sabri Leta'if (Nasreddin Hoca Fıkralarının İlk Baskısı), Büyüyenay Yayınları, 2015.
- OĞUZ, Öcal, "Nasreddin Hoca Fıkralarında Varyant Meselesi", Nasreddin Hoca Sempozyumu Bildirileri, (6-7 Ocak 1997, Ankara).
- Özdemir Nebi, "Mizah, Eleştirel Düşünce ve Bilgelik: Nasreddin Hoca" Milli Folklor Dergisi, C.11, Sayı:87, 2010, ss.27-40.
- Sakaoğlu Saim ve Alptekin Ali Berat, Nasreddin Hoca, Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, Ankara:2009,
- Tan, Nail Nasreddin Hoca Senfonisi, Ankara: 2006.
- Türkmen, Fikret, "Nasreddin Hoca Fıkralarında Söz ve Hareket Komiği" I. Milletlerarası Nasreddin Hoca Sempozyumu Bildirileri, (15-17 Mayıs 1989, Ankara).

Onaylayan

Döndü AKÇAY ODABAŞI

Somut Olmayan Kültürel Miras Ulusal Envanterler Şubesi Müdürü

MINISTRY OF CULTURE AND TOURISM
DIRECTORATE GENERAL OF RESEARCH AND TRAINING
THE REGISTRATION FORM OF ICH NATIONAL INVENTORY OF TURKEY

Name of the Element	The Telling Tradition of Nasreddin Hodja Anecdotes	Inventory Number	Date of Registration
Other name(s) of the Element		01.0050	06.08.2014
<p>Nasreddin Hodja anecdotes are short and intensive narrations transmitted through the oral tradition and attributed to Nasreddin Hodja who is a wise person whose fame spread to the wide geographical area.</p> <p>Nasreddin Hoca himself was a wise person who gathered common social intelligence, thought and experience of life in his own personality.</p> <p>In the anecdotes of Hodja, the components of repartee, witticism, common sense, purity and absurdity merged firm and these are distinguishing features of the anecdotes.</p> <p>The conversations are enriched with his anecdotes and the speeches are supported with his witticism. Nasreddin Hodja anecdotes are narrated easily by everyone to strengthen any thought by giving examples in the daily life, to convince other people or to explain a situation. For this reason there is no special narrator.</p> <p>The world view that is shaped around Nasreddin Hodja, his humanism and events in social life constitute the starting point of his anecdotes. Many characters who would be unfair, liar, thief and bad for humanity have been brought to the public attention. Being a quick-witted person, his power of humor makes the people think while they are laughing. In the anecdotes of Hodja, common sense, diligence, sincerity, respect for the law and the state, being patient and considerate and optimism are the main features. Due to these features, Nasreddin Hodja's anecdotes have been transmitted among the generations for centuries, and have been adopted by every part of the society.</p> <p>By giving joy to the society, the anecdotes of Nasreddin Hodja reduced their troubles and have made the life bearable. These anecdotes spread in a wide geography in the world are also a clear expression of intercultural dialogue and interaction.</p> <p>The year 1996 was included in the anniversaries associated with UNESCO as 700th anniversary of death of Nasreddin Hodja.</p>			
ICH DOMAIN(S)	Oral traditions and expressions		
Geographical Distributions (Cities submitted inventory form for the element)	Konya (Akşehir), Eskişehir (Sivrihisar), Çanakkale		
Related communities, groups and individuals (Those providing evidence for safeguarding the element)	Nasreddin Hodja anecdotes have been renowned and told by the people from different social, cultural and educational backgrounds. The individuals, families and social environment, from all age groups and gender, who know, read, tell and transmit these witty anecdotes in oral tradition, formal education and academic institutions are the bearers and the practitioners of the element.		

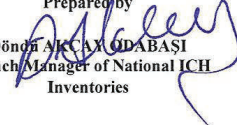
Confirming Authority

Serkan Emir ERKMEZ (Ph.D.)
Head of Department of Turkish Intangible Cultural Heritage

Prepared by

Dönüş AKCAK ÖDABASI
Branch Manager of National ICH
Inventories

**REPUBLIC OF TURKEY
MINISTRY OF CULTURE
AND TOURISM
GENERAL DIRECTORATE OF
RESEARCH AND TRAINING**

THE FORM OF ICH NATIONAL INVENTORY OF TURKEY

INVENTORY INFORMATION:

Name of the Element: The Telling Tradition of Nasreddin Hodja Anecdotes

Other Names of the Element: Nasrettin Hoca, Nasreddin Hoca latifeleri, letaif-i Hoca Nasreddin, Hoca Nasreddin fıkraları/nükteleri

Inventory Number of the Element: 01.0050

Date of the Registration : 06.08.2014

Updated Date of Inventory Registration of the Element: 12.03.2020

ICH Domains of the Element :

- Social practices, rituals and festive events
- Oral traditions and expressions, including language as a vehicle of the intangible cultural heritage
-

Provinces Submitted Inventory Form for the Element: Konya (Akşehir-2014), Eskişehir (Sivrihisar-2020), Çanakkale (2020)

INFORMATION ABOUT THE ELEMENT:

Brief Description about Element:

Nasreddin Hodja anecdotes are short and intensive narrations transmitted through the oral tradition and attributed to Nasreddin Hodja who is a wise person whose reputation spread to the wide geographical area.

Nasreddin Hoca himself was a wise person who gathered common social intelligence, thought and experience of life in his own personality.

In the anecdotes of Hodja, the components of repartee, witticism, common sense, purity and absurdity merged firm and these are distinguishing features of the anecdotes.

The conversations are enriched with his anecdotes and the speeches are supported with his witticism. Nasreddin Hodja anecdotes are narrated easily by everyone to strengthen any thought by giving examples in the daily life, to convince other people or to explain a situation. For this reason there is no special narrator.

The world view that is shaped around Nasreddin Hodja, his humanism and events in social life constitute the starting point of his anecdotes. Many characters who would be unfair, liar, thief and bad for humanity have been brought to the public attention. Being a quick-witted person, his power of humor makes the people think while they are laughing. In the anecdotes of Hodja,

**REPUBLIC OF TURKEY
MINISTRY OF CULTURE
AND TOURISM
GENERAL DIRECTORATE OF
RESEARCH AND TRAINING**

The world view that is shaped around Nasreddin Hodja, his humanism and events in social life constitute the starting point of his anecdotes. Many characters who would be unfair, liar, thief and bad for humanity have been brought to the public attention. Being a quick-witted person, his power of humor makes the people think while they are laughing. In the anecdotes of Hodja, common sense, diligence, sincerity, respect for the law and the state, being patient and considerate and optimism are the main features. Due to these features, Nasreddin Hodja's anecdotes have been transmitted among the generations for centuries, and have been adopted by every part of the society.

By giving joy to the society, the anecdotes of Nasreddin Hodja reduced their troubles and have made the life bearable. These anecdotes spread in a wide geography in the world are also a clear expression of intercultural dialogue and interaction.

Geographical Location of the Element:

The element has been renowned and practiced in all the geographical regions of Turkey and it is especially kept alive in Akşehir (district of Konya province) and Sivrihisar (district of Eskişehir province) through the activities organized in every year.

Related Groups and Communities:

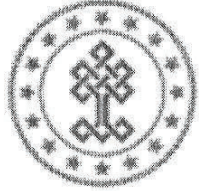
Nasreddin Hodja anecdotes have been renowned and told by the people from different social, cultural and educational backgrounds. The individuals, families and social environment, from all age groups and gender, who know, read, tell and transmit these witty anecdotes in oral tradition, formal education and academic institutions are the bearers and the practitioners of the element.

Nasreddin Hodja and Tourism Association accredited to UNESCO (Ref No. 90148) is a non-governmental organization directly related to element. <https://ich.unesco.org/en/state/turkey-TR?info=accredited-ngos>

Safeguarding Plan for the Element:

The safeguarding action plan prepared by local administrations, NGOs, practitioners and bearers under the auspices the Ministry of Culture and Tourism can be summarized in 4 main categories:

1. Measures to increase the number of scientific studies and publications
2. Measures to raise awareness on the element at local, national and international level
3. Measures to ensure that transmission of the element through formal and non-formal education
4. Supporting non-governmental organizations related to the element.

REPUBLIC OF TURKEY
MINISTRY OF CULTURE
AND TOURISM
GENERAL DIRECTORATE OF
RESEARCH AND TRAINING

List of Publications Related to the Element:

- I. Milletlerarası Nasreddin Hoca Sempozyumu Bildirileri, Ankara, 1990, Kùltür Bakanlığı Yayınları.
- Koz, Sabri Leta'if (Nasreddin Hoca Fıkralarının İlk Baskısı), Büyüyenay Yayınları, 2015.
- OĞUZ, Öcal, "Nasreddin Hoca Fıkralarında Varyant Meselesi", Nasreddin Hoca Sempozyumu Bildirileri, (6-7 Ocak 1997, Ankara).
- Özdemir Nebi, "Mizah, Eleştirel Düşünce ve Bilgelik: Nasreddin Hoca" Milli Folklor Dergisi, C.11, Sayı:87, 2010, ss.27-40.
- Sakaoğlu Saim ve Alptekin Ali Berat, Nasreddin Hoca, Atatürk Kùltür Merkezi Yayınları, Ankara:2009,
- Tan, Nail Nasreddin Hoca Senfonisi, Ankara: 2006.
- Türkmen, Fikret, "Nasreddin Hoca Fıkralarında Söz ve Hareket Komığı" I. Milletlerarası Nasreddin Hoca Sempozyumu Bildirileri, (15-17 Mayıs 1989, Ankara).

Döndü AKÇAY ODABAŞI

The Branch Manager of National ICH Inventories